

Eesistuja Donald Tuski pöördumine Euroopa Parlamendi poole Euroopa Ülemkogu viimase, 15. oktoobri 2015. aasta kohtumise kohta

Lugupeetud president, Euroopa Parlamendi liikmed,

Enne seda, kui ma esitan ülevaate Euroopa Ülemkogu 15. oktoobri kohtumisest ja edasistest sammudest, sooviksin ma öelda järgmist:

Praegune kriis või pigem väljakutse, mis meie kõigi kui ühenduse, kui Euroopa Liidu poolt praegu lahendamist vajab, võib olla meie viimaste aastakümnete suurim väljakutse. Ma ei kahtle selles, et see väljakutse võib muuta seda Euroopa Liidu, mille me oleme üles ehitanud. On võimalik, et see võib isegi hävitada sellised saavutused nagu piirideta reisimine Schengeni riikide vahel. Ning veelgi ohtlikum on, et see võib kaasa tuua struktuurilised muutused Euroopa poliitilisel maastikul. Ning need ei ole muutused paremuse suunas. Praegu on tõepoolest erakordne aeg, mis nõuab erakordseid meetmeid, erakordseid ohverdusi ja erakordset solidaarsust. Euroopa Ülemkogu eesistujana on minule ja ma usun, et enamikule meist, väga tähtis meie liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide ühtsuse tagamine. Üheskoos saame me selle kriisiga hakkama. Ma ei taha mõelda, milline vastasel juhul oleks alternatiivne võimalus.

Praeguse kriisi algusest saadik olen ma rõhutanud, kui tähtis on meie välispiiride kaitsmine. Meil ei ole veel isegi kokkulepet, kuidas seda praktikas ellu viia, kuid vähemalt on juhid ühisel seisukohal, et meie prioriteet peab olema ELi välispiiride kaitsmine. Kahjuks muutub olukord veelgi tõsisemaks, nagu ma oma viimases sõnavõtus siin istungisaalis hoiatasin. Ma pean silmas näiteks Aleppost ja Venemaa pommitatavatest Süüria piirkondadest saabuvate pagulaste uut voogu, mis on tekitanud üle 100 000 uue pagulase.

Lugupeetud parlamendiliikmed,

Viimasel Euroopa Ülemkogu kohtumisel tervitasid juhid ettevaatusega Euroopa Komisjoni tööd rännet käsitleva kokkuleppe küsimuses Türgiga. Lubage mul siinkohal omalt poolt avaldada tänu asepresident Frans Timmermansile, kes teeb tõsist tööd tehniliste üksikasjade osas. Lubage mul veel kord rõhutada, et kokkuleppe Türgiga on mõtet üksnes siis, kui see aitab tõkestada Euroopa suunas liikuvaid rändevoogusid. Kõnealune koostöö ei saa olema kerge. Me ei tohiks teha illusioone selles suhtes, et mis tahes kolmas riik, sealhulgas Türgi, saab meid oma piiride kaitsmisel asendada.

Teiseks tegid juhid kokkuvõtte tööst, mille eesmärk on muuta üksteist Kreekas ja Itaalias asuvat kriisihaldamiskeskust novembri lõpuks täielikult toimivaks. See tähtaeg on ambitsioonikas ning nõuab Frontexi ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) tööjõu ja varade olulist suurendamist. Praegu on Euroopa ametite käsutuses vähem kui pool sellest, mida nad vajaksid. Mis puudutab kriisihaldamiskeskuste rolli, siis oleme me alustanud ausat arutelu selle üle, kuidas need peaksid toimima. See on töö, mida praegugi tehakse.

Kolmandaks arutasime me pikalt oma piiride kaitsmise küsimust. Me peame otsekohe lõpu tegema täiesti mõttetule vaidlusele välispiiride kaitsmise pooldajate ning solidaarsuse ja avatuse kaitsjate vahel. Me vajame mõlemat. Meil tuleb taastada tõhus välispiirikontroll, et hakata kontrollima meie piiridel tekkinud olukorda. See peab hõlmama ebaseadusliku piiriületuse peatamist, kõikide varjupaigataotlejate registreerimist ning sobivate vastuvõturajatiste loomist. Selle tegevusega üksi rändevoogusid ei peata. Kuid selle abil vähendatakse neid olulisel määral. Seoses sellega leppis Euroopa Ülemkogu kokku, et Frontex kujundatakse ümber, laiendades tema praegusi volitusi. See annab Frontexile võimaluse piirikriisidesse kiiremini ja tõhusamalt sekkuda. Samuti võtab Frontex juhtrolli ebaseaduslike rändajate tagasisaatmisel. Selleks vajame me nii ruttu kui võimalik Euroopa Parlamendi abi. Eesmärk on varustada Frontex vahenditega, mida ta vajab Euroopa piiride täielikuks kaitsmiseks. Ma sooviksin avaldada tunnustust selle märkimisväärse töö eest, mida parlamendiliikmed Frontexi ja EASO rahastamiseks juba teinud on.

Ning paralleelselt peame me tegema tööd, et kindlaks teha, kuidas arendada edasi liidusisest solidaarsust liikmesriikide vahel. Esmalt tuleb Frontex ja EASO varustada kõigi neile vajalike vahenditega, samuti tuleb rakendada ajutine ümberpaigutamise mehhanism, et vähendada nende liikmesriikide koormust, keda kriis on kõige enam mõjutanud.

Lugupeetud parlamendiliikmed,

Kõnealune kriis ei puuduta üksnes Süüria pagulasi. Kahe nädala pärast kutsun ma kokku Euroopa ja Aafrika juhtide tippkohtumise Vallettas. Meie eesmärk on, et meie Aafrika kolleegide abiga aitaks kõnealune tippkohtumine luua tõelise Euroopa ja Aafrika partnerluse rände küsimuses.

Euroopa Ülemkogu otsustas, et meie soov on jõuda kokkuleppele konkreetsetes operatiivsetes meetmetes, keskendudes õiglasel ja tasakaalustatud viisil tõhusale tagasisaatmisele ja tagasivõtmisele, kuritegelike võrgustike lammutamisele ning ebaseadusliku rände ärahoidmisele, millega kaasneksid tegelikud jõupingutused algpõhjuste kõrvaldamiseks ja Aafrika sotsiaal-majandusliku arengu toetamiseks ning pühendumine seaduslikuks rändeks jätkuvate võimaluste loomisele.

Meie eesmärk on uurida võimalusi arendada kindlat ja kestlikku vastuvõtusuutlikkust mõjutatud piirkondades ning pakkuda pagulastele ja nende perekondadele kestvaid väljavaateid ning asjakohaseid menetlusi, sealhulgas juurdepääsu haridusele ja töökohtadele, selleks ajaks, kuni neil on võimalik oma päritoluriiki tagasi pöörduda.

Lõpetuseks palume me liikmesriikidel jätkata neid jõupingutusi, mida on tehtud ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Maailma Toiduprogrammi ja muude ametite toetamiseks ning Süüria kriisile reageerimiseks loodud ELi piirkondliku usaldusfondi ja ELi Aafrika usaldusfondi toetamiseks.

Lugupeetud president, lugupeetud parlamendiliikmed,

Ning lõpetuseks Suurbritannia küsimusest: andsin juhtidele ülevaate viimastel kuudel peetud ettevalmistavatest aruteludest oma ametnike ja Ühendkuningriigi vahel. Tervitasime peaminister David Cameroni võetud kohustust esitada novembri alguses kirjalikult Ühendkuningriigi konkreetsed mureküsimused.

Tänan teid!

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press